ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:

per year......	$2.00	Canada & Europe:	
half year......	1.00	per year.......	$3.00
single copy..	.03	half year.....	1.50

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
„СВОБОДА" („LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:

на рік.........	$2.00	Канада і Европа:	
на пів року	1.00	на рік.........	$3.00
поод. число	.03	на пів року	1.50

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

РІК XXIII. Джерзи Сіти, Н. Дж., второк 23-го лютого 1915. Ч. 22. VOL. XXIII. Jersey City, N. J., Tuesday, February 23, 1915. N. 22.

РОЗГРОМЛЕНЄ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ НА БУКОВИНІ.

Австро-угорська армія в Чернівцях, столици Буковини.

Заповідь недалекого освободженя Галичини.

Німці бють Англію на англійських водах.

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

ЯК АВСТРІЙЦІ РОЗГРОМИЛИ МОСКАЛІВ НА БУКОВИНІ.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Кореспондент тутешного дневника одержав з Румунії телеґраму, яка подає подробиці про велике пораженє, яке потерпіли Москалі на Буковині після опису одного російського штабового офіцира. Ось-що він оповідав:

Австро-угорські війска були числом далеко більші ніж російські, але мимо того вдало ся Москалям виконати відворот без занадто великих страт. Підчас утечі мусїли Москалї переходити гірськими дорогами, які в декотрих місцях були засипані снігом на чотири стопи високо.

В горах здовж дороги, якою втікали Москалі, були австрійські війска з Тиролю, так звані „кайзереґри", котрі вганяли по горах на совгах і дуже докучали Москалям та пражили їх немилосердно. Засипали їх не лише кулями, але скидали на російське військо цїлі скали і засипали живцем цїлі маси Москалів.

Крім того крізь гори дістав ся більший відділ австрійської армії і відрізав задну часть втікаючої російської армії. Австрійці справили ся тоді скоро. Висадили мости у воздух та засипали переходи поваленими деревами.

Тоді задна часть втікаючої російської армії знайшла ся в безвихіднім положеню. Ставили ще вправді Москалї слабий опір, але побачивши, що гинуть масово, віддали ся в австрійські руки яко бранцї.

АВСТРІЙСЬКА АРМІЯ УВІЙШЛА ВЖЕ ДО СТОЛИЦІ БУКОВИНИ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 20. лютого. — Урядовий австрійський звіт про положенє на поли війни звучить:

На Буковині прогнано Москалів на північ за ріку Прут (над Прутом лежать Чернівці, столиця Буковини).

Чернівці заняли наші війска в середу, дня 17-ого с. м. пополудни.

Москалів прогнано відтам до Новоселиці, яка лежить вже по російськім боці.

В горах Карпатах в Галичині тривають дальше завзяті битви. Всі російські напади на наші становища відбито і завдано Москалям притім тяжкі страти.

Взагалї положенє в Карпатах не змінило ся в нічім.

ЧОМУ МОСКАЛІ УСТУПИЛИ З БУКОВИНИ.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Телеґрами з Петроґраду, столиці Росії, пояснюють, чому Москалі уступили з Буковини. Причиною уступленя є те, що військо бояло ся, що небаром зачнуть топити ся сніги і повстануть повені.

З того видно, що австрійська армія непотрібно Москалів гнала з Буковини, бо вони і так були би уступили з причини недалеких повений. Цікаво, чи такcамо перед повеню наслідком розтоплених снігів уступлять вони також і з Галичини, чи зачекають, аж буде сухо втікати до теплої весни.

НА БУКОВИНІ СТОЯТЬ ВІЙСКА ПО КОЛІНА В СНІГУ.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Тутешний дневник „Дейли Мейл" одержав таку телеґраму зі східного поля війни:

На Буковині російські й австрійські війска стоять проти себе над рікою Прутом. Вижидають там небаром більшої битви. Війска по коліна у снігу.

АВСТРІЙЦІ ХОТЯТЬ ЗАМКНУТИ МОСКАЛІВ У БЕЗВИХІДНЕ ПОЛОЖЕНЄ. ЗРАДНИКИ — ПРИЧИНОЮ ПЕРШИХ НЕВДАЧ АВСТРІЇ В ҐАЛИЧИНІ.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Кореспондент тутешної ґазети „Морнінґ Пост" розмовляв з одним австрійським ґенералом і телеґрафічно переслав сю розмову до своєї ґазети.

На питанє, чому Австрія зачала тепер офензиву (зачіпну війну) проти Росії в Галичині і на Буковині, відповів сей ґенерал, що ходило тільки о те, **аби вже тепер Росію замкнути з усіх сторін в Галичині, щоби, коли потеплїє і Росія схоче свої нові сили вислати проти Австрії, не могла вже російська армія виконувати свобідних рухів.** Можливо, що на тім зачіпна війна проти Росії покищо припинить ся аж до часу, поки потеплїє.

Дальше доносить сей кореспондент лондонської ґазети, що в Австрії панує переконанє, що причиною перших невдач австрійської армії в Галичині **була зрада.** Були серед австрійської армії, так оповідають, — **зрадники і шпигуни,** котрі за гроші доносили російському ґенеральному штабови про всї знані їм пляни та про рухи австрійських війск. Тепер ті всї зрадники за свій злочин розстріляні, а коли ще тепер на кого впаде найменьше підозрінє, то він находить ся під строгим доглядом і контролею.

АВСТРІЙЦІ ВІДНОСЯТЬ ПОБІДИ В ЦІЛІЙ ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 21. лютого. — В західній Галичині були вчера (в суботу) завзяті битви над рікою Дунайцем і коло міста Тарнова, де ми заняли російські становища. Москалї пробували відбити свої становища, але відбито їх з тяжкими для них стратами.

В Карпатах битви тривають майже коло всіх переходів, до яких Москалї без настанку силують ся дістатись приступом. Всюди поносять вони лише масові страти в людях.

В полудневo-східній Галичині наше військо вдарило на Москалів коло Надвірної. Там їх становища були вже сильні, але не могли вдержати ся перед огнем нашої артилєрії і мусїли уступити на північ в напрямі на Станиславів. Утікаючих Москалів переслїдує наша кіннота.

НОВІ РОСІЙСЬКІ СТРАТИ В КАРПАТАХ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 22. лютого. — В західній Галичині на поли бою було вчера доволї тихо.

В Карпатах Москалї силували ся дістатись до австрійських становищ в Дуклянськім переході, але відбито їх з тяжкими для них стратами. Взято там 750 Москалів до неволї.

На полудне від Днїстра між Надвірною і Станиславовом розвиває ся велика битва.

На Буковинї вчера не було важнїйших воєнних подій.

ЗАПОВІДЬ НЕДАЛЕКОГО ОСВОБОДЖЕНЯ ГАЛИЧИНИ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), — В тутешнім дневнику „Берлінер Таґеблят" військовий знавець пише з признанем про нову воєнну акцію Австро-Угорщини в Галичині і на Буковині.

Дальше пише він, що освободженє Галичини се вже тільки питанє короткого часу.

Вкінци зазначує він, що Анґлія і Франція перечислили ся у своїх рахунках на великі маси російських війск, бо ті маси вже нинї розбиті.

—o—

В НІМЕЧЧИНІ:

РАДІСТЬ В НІМЕЧЧИНІ З ПРИЧИНИ ВЕЛИКИХ УДАРІВ ДЛЯ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 20. лютого. — Останна нова велика побіда німецького оружя над Москалями у Східних Прусах коло мазурських озер піднесла сильно духа серед німецького народу. Скрізь видно радість і повну надію на остаточну побіду Німеччини.

Зі східного поля війни приходять дальші подробиці про велику побіду коло мазурських озер. З них виходить, що Німці знищили цілком найменьше 5 корпусів російської армії.

Се один удар для Росії в останнім часї, а другий — се велика побіда австро-угорської армії над Москалями на Буковині і побіди в Карпатах, які тут викликали також велику радість.

ЦІСАР ВІЛЬҐЕЛЬМ ПРО РОСІЙСЬКУ ГОСПОДАРКУ У СХІДНИХ ПРУСАХ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 20. лютого. — Цісар Вільгельм в розмові про Східні Пруси, з яких прогнано російських наїзників, сказав ось-так: „Наша побіда над Москалями у Східних Прусах наповнила мене великою радостю. Жаль менї лише нещасної провінції — Східних Прус, котрі кілька тижнів були в руках нелюдського ворога. Москалї підчас своєї утечі в божевільній люти нищили все, що могли тільки знищити по дорозї. Наш красний мазурський край замінили вони в пустиню. Одначе по війні доложимо всїх заходів, щоби на руїнах зацвило знова давнє житє".

НІМЦІ ВЗЯЛИ РОСІЙСЬКУ КАСУ.

АМСТЕРДАМ, Голяндія, 20. лютого. — По останній великій німецькій побіді над Москалями у Східн. Прусах дістала ся Німцям між иншими здобутими річами також і російська військова каса, в якій було чверть міліона рублів ($125.000.00). Доносить про се телеґрама з Берліна, столиці Німеччини, до тутешної ґазети „Масбоде".

—o—

НА МОРИ:

НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ ТОПЛЯТЬ АНҐЛІЙСЬКІ КОРАБЛЇ.

ЛОНДОН, 21. лютого. Нині затопила німецька підводна лодка анґлійський корабель „Давшір". Залога виратувана.

ЛОНДОН, 21. лютого. — Нині затопила німецька лодка анґлійський корабель „Кембенк" на анґлійських водах. Торпеду пущено до корабля без попередної остороги.

АНҐЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ З ВІЙСКОМ ПІЙШОВ ПІД ВОДУ.

БЕРЛІН (бездротна телеґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 22. лютого. — **Нині прийшла сюди вість, що німецька підводна лодка затопила анґлійський перевозовий корабель, який віз анґлійських жовнірів до Франції.**

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ПІЙШОВ НА ДНО МОРЯ.

БРЕМЕН, Німеччина (через Лондон), 21. лютого. — Нині наїхав на підводну міну на Північнім мори американський корабель „Евелін", котрий віз до Німеччини ладунок вати для ранених, вартости 350.000 долярів. Корабель пійшов під воду. Залога виратувала ся лодками.

НОРВЕСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ПОТОНУВ.

НАКСКОВ, Данія, 21. лютого. — Нині наїхав недалеко данського побережа на підводну міну норвеський корабель „Бярко" і пійшов під воду. Залога виратувала ся на лодки.

ПОДВИГ НІМЕЦЬКОГО КОРАБЛЯ „КРОНПРІНЦ ВІЛЬҐЕЛЬМ".

БУЕНОС АЙРЕС, Арґентина, 18. лютого. — Німецький пароплав „Гольґер", який нині прибув сюди, доносить, що в місяци січни і лютім с. р. німецький помічний кружляк „Кронпрінц Вільгельм", котрий знаходив ся на водах біля північного побережа Бразилії, **затопив 4 анґлійські кораблї,** а саме: „Гемісфер", „Потейро", „Суматра" і „Вілфред". Залоги тих чотирох анґлійських кораблів привіз до Буенос Айрес згаданий німецький пароплав „Гольґер".

Крім того пароплав „Гольґер" **привіз ще й залогу пятого анґлійського корабля „Гайленд Брев", який затопив німецький кружляк.** Сей анґлійський корабель належав до лондонської компанії „Нелсон Стім Компени", а містота його виносила 7.634 тони. Відплив він був ще 3-ого січня з Лондону, столиці Анґлії, вибираючи ся до Буенос Айрес, але не доплив до мети, бо зловив його німецький кружляк серед Атлянтійського океану і післав на дно моря. Залогу забрав і передав на пароплав „Гольґер". Ся залога виносить 90 люда.

З 4-ох висше згаданих анґлійських торговельних кораблів залоги, виратувані і привезені пароплавом „Гольґером", виносять: із корабля „Гемісфер" — 27 люда, з корабля „Потейро" 47 люда, з корабля „Суматра" 22 людий та з корабля „Вілфред" 7 осіб.

Німецький помічний кружляк „Кронпрінц Вільгельм" полює на анґлійські торговельні кораблї коло побережа полудневої Америки від самого початку війни. Перед війною був се звичайний пасажирський корабель німецької лінії — „Північно-німецького Льойду" в Бремен, а на початку війни його замінено на помічний кружляк і вислано на південно-американські води проти анґлійських торговельних пароплавів. По відправленю його з американської пристани ніхто не знав, що з ним стало ся. Раз лише подавано вістку, що з одного анґлійського кружляка бачено, як „Кронпрінц Вільгельм" доставляв серед океану угля німецькому кружлякови „Карльсруге". Обом тим німецьким кружлякам вдало ся оминути напад анґлійської воєнної фльоти.

—o—

У ВОЗДУСІ І НА МОРИ:

НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН РЕВІДУЄ КОРАБЛЇ СЕРЕД ОКЕАНУ.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Німецькі зоружені воздухоплави „Цепеліни" зачали тепер свою діяльність на мори. Виконують вони вже патролю і переводять ревізію на чужих кораблях на Північнім мори.

Капітан голяндського корабля „Гелєна" оповів кореспондентови лондонської ґазети „Дейли Експрес" ось-що:

Нині плив мій корабель Північним морем. Нараз над кораблем появив ся німецький воздухоплав „Цепелін", котрий дав сиґнал, щоби здержати корабель.

Був красний погідний ранок, тож серед соняшного проміня видно було, виразно, як „Цепелін" ч. 5. спускав ся скоро на долину до нашого пароплава. Спустивши ся на воду, поплив швидко наче лодка та підплив до корабля. (Деякі воздухоплави мають також прилади до пливаня). Він злїтав понад самий корабель і залога бачила виразно на „Цепеліні" яких 20 осіб у трох возах, які висїли під „Цепеліном", а які були зі собою получені переходним мостом. Люди були чорно одіті наче монахи.

Помітили вони наш корабель з гори, на яких кілька тисяч метрів висоти, при помочи дальновидів і зараз зрівнали лет „Цепеліна" з бігом корабля та злетіли в долину біля нього. Все те стало ся дуже скоро і зручно.

Як воздухоплав злетів, бачили ми цїле його зоруженє.

„Цепелін" двічи окружив довкола корабель. Опісля капітан воздухоплава зажадав, щоби капітан корабля сказав йому, що він везе і до кого. Коли переконав ся, що на кораблі нема ніякого набору для ворожих Німеччині держав (Франції й Анґлії), перепросив капітана корабля і відлетів дальше в гору.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

„SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturady, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Telephone: 498 Jersey City.

Published by
The Ukrainian National Association of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Canada three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати лише на адресу:
„S V O B O D A"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3. 1879.

СИЛА РОСІЇ ЗЛОМАНА.

(Лист кореспондента нюйорської часописи „Ді Ворлд", з головної австрійської кватири; лист подаємо в скороченю).

Новий рік був речинцем, в котрім російські війска мали заняти Берлїн. Москалї мали плян на початку війни знищити цїлковито австрійську армію протягом кількох тижнів, а опісля мали сьміло вдарити на Берлїн, бо Нїмцї не змогли би були його оборонити, маючи великого ворога на заходї. На те власне мобілїзувала ся Росія в тайнї кілька місяцїв перед війною. Але плян Росії не вдав ся.

Австрія знова числила на се, що Росія не скоро буде могла змобілїзувати цїлу свою армію через брак зелїзниць і доріг. Тому Австрія хотїла перенести війну на російську територію і скоро заняти Люблин і Холм, які мають важне значінє в теперішній війнї. Але сей плян Австрії не вдав ся, через скору мобілїзацію Росії, а в слїд за тим пійшла офензива Австрії аж до Кракова. **Одначе сила Австрії зовсїм не є зломана.** Неповоротність російської армії, се якраз причина, чому Австрія її не боїть ся. Москалї вдоволили ся занятєм східної Галичини і Буковини та облогою Перемишля. Але се нїщо не є.

Се була перша фаза війни до кінця жовтня.

Опісля побіди Гінденбурґа у Східних Прусах уможливили спільні операції нїмецько-австрійської армії. В коротким часї вдав ся похід під Варшаву, занятє полудневої Польщі, викиненє Москаля поза Сян і відсїч Перемишля. Можна було припускати, що незадовго впаде Варшава й Іванґород, найважнїйші кріпости в тій части Росії.

Тимчасом Росія змобілїзувала сьвіжу армію і знова повторила ся та сама історія: австрійські й нїмецькі війска перейшли до оборони й цофнули ся в порядку. При тім знищили в Польщі всї дороги і Москаль не міг використати своєї сили.

Сей спільний плян Австрії й Нїмеччини — се був „артистичний" помисл і найвдатнїйша часть цїлої війни. Се була власне друга фаза війни.

Плян отже вдав ся. Москалї пійшли за австрійською й нїмецькою армією з очайдушною відвагою аж до Кракова і шлеської границї. Їм здавало ся, що вони вже йдуть на Відень і Берлїн. Тимчасом Австрія й Нїмеччина приготовила засїдку на обох крилах, завдяки знаменитим зелїзницям.

На півночи пійшов Гінденбурґ з Познаня аж до Лодзї, на полудни перейшли Австрійцї Карпати і впали до Галичини. І тодї північне крило Москалїв побито коло Лодзї й Ловіча, а полудневе коло Лїманови. Так стояла справа в половинї сїчня.

Як скінчить ся третя фаза війни, залежить від сього, чи Росія буде могла використати свої резерви.

Але є вже богато знаків, що Росія вже вичерпала свій матеріял. Инакше не мож зрозуміти, чому Росія не доставила своїх резерв в боротьбі над ріками Бзурою й Равкою, хоч ся боротьба тривала цїлий місяць.

Між бранцями з Росії є богато старших людий, зовсім не спосібних до війскової служби, а сього нема анї в Австрії анї в Нїмеччинї. Я мав нагоду бачити російських жовнїрів, які прийшли для заповненя люк — і я переконав ся, що се **були люди зовсїм не обізнані з воєнним ремеслом.** Зовсїм инакше в Австрії, де кождого дня приходять сьвіжі війска, які від давна вже вправляли ся.

Відносини санїтарні в Австрії є незвичайно добрі. Жовнїрів щеплять проти холери, лїкарів в Австрії є досить, а в Росії? Таж там в часї мира їх нема! Більша половина австрійських ранених жовнїрів вертає на війну.

Ще инша обставина промовляє на некористь Росії. Підчас коли Австрія має знамениті фабрики гармат і амунїції і раз враз достарчає сього на поле бою, то Росія, яка втратила що найменьше одну третину своїх гармат, нїяк не дістане других, а амуніцію витратили жовнїри на самім початку війни зовсїм на дармо — бо вони робили перегони в гуку гармат! А теперішні російські гармати вже вистріляні і вони анї до половини не роблять своєї роботи. **Тому вже найблизша будучність покаже, що Росія вже зовсїм не спосібна до сеї величезної „гри", а можливість побіди Росії нїхто вже не бере під розвагу.**

УКРАЇНСЬКА ДІВЧИНА — КАДЕТОМ.

Рівноправність при війску.

В попереднім числї писали ми про початкову визначну діяльність панни Степанївни, української Січовички, тепер подаємо дальше її оповіданя:

По одержаню срібної медалї надали менї шаржу фельдвебля, а через те, що я ношу на рукавах паски, які прислугують академикам, я є кадетом-аспірантом. Під моїм проводом стояли в більшій части Гуцули; відважні й справні хлопцї! Вони дуже радо слухають розказу і тим улекшують менї команду. Нїколи я не могла їх навіть скартати, а вже про кару нема що й згадувати. А прецїнь, коли би було треба, я була би з певностию так зробила. Нераз ми перебували страшні муки, не згадуючи вже про небезпеки. Так на приклад перейшли ми одного дня 56 кільометрів пішки. Я була цїлковито змучена й обезсилена, як і инші жовнїри, але якраз тому, що я женщина, я не хотїла дати до пізнаня, що я змучена і так несьвідомо підбадьорювала цїлий відділ. В закопах я зручно достроююсь до прочих жовнїрів і нема для мене нїчого прикрійшого як те, коли мене подивляють.

Вогато я пережила, красного й страшного, але в оповіданю то так переповідаєть ся пяте через десяте. В додатку я говорю досить зле по нїмецьки і через те вже годї як належить все сказати. Тепер я вертаю від мого брата зі Стирії, де він служить яко однорічний доброволець при 80. полку. Його товариші і офіцири приняли мене незвичайно сердечно особливо капітан Д... і оберляйтнант К..., які устроїли в мою честь вечеру. Менї дозволено відвідати табор російських бранцїв, де я розмовляла троха з полоненими. Тому, що я мусїла їхати до Відня до сестри й шваґра, щоби від них довідати ся дещо про родичів, я дістала маршруту, а один офіцир зателєґрафував до своїх родичів, щоби вони вислали по мене автомобіль на стацію у Віднї. Вони й забрали мене до себе на мешканє й дуже сердечно приняли, за що я їм отсе складаю як найкрасшу подяку.

Кадет Олена Степанївна оповідала все те ломаною нїмеччиною, але добірними словами. Цїла її бесїда, як і її поведенє вказувало на цїлковиту скромність. Вона часто червонїла, коли оповідала про свої відзначеня, відсувала на бік всякі похвали, коротко: вона робила незвичайно приємне вражінє мимо свого війскового комісьного мундуру, в якім вона виглядає як молоденький хлопець. Коли ми їй закидували її несьмілість, яка зовсїм не годить ся з військовим званєм, вона заклопотана сказала: „Я не знаю чому, але тут у Віднї, серед такого руху, я чую ся прибитою й безпомічною, як дитина. В поли між товаришами, там цїлком инакше житє. Там нїхто не зважає на те, що я женщина і я сама про се забуваю. Незабаром я йду знова до мого відділу і тодї буду знова правдивим жовнїром, таким як ви собі представляєте" — сказала вона до редактора, усьміхаючи ся.

Зовсїм природно, що панна Олена Степанївна не називаєть ся своїм правдивим іменем при війску, але її записано як: кадет-аспірант Олег Степанів, а її товариші й підчинені кличуть її „Пане кадет" або „Товаришу кадет". Уніформ носить вона як щось звичайного. На широких шараварах носить вона камаші і сильні комісьні черевики, котрі зраджують маленьку дівочу ногу. Зпід ковнїра виходить туристична сорочка, яка закриває відзнаки. З лївої сторони припната шабля піхотинця з портепе, а на малій голові шапка піхотинця зі синьо-жовтою розетою — відзнакою Січових Стрільцїв.

На улици являєть ся Степанївна в широкім сивастім жовнїрськім плащи, зі зелеными відзнаками (паролями). Лише дехто з прохожих достереже малого кадета. Вона здоровить строго по війсковому всїх офіцирів і такcамо відповідає на поздоровленя низших від себе.

З ГАЛИЧИНИ.

Педаґоґічна вистава.

В сали „Народного Дому" у Львові устроїли Москалї постійну виставу російських педаґоґічних (виховуючих) средств. На виставі находять ся книжки петербурського виданя, образи й инші предмети. Вистава подїлена на такі відділи: релїґія, російська мова, історія, ґеоґрафія, математика, штуки красні і дїточе читанє. З'орґанізованєм вистави заняв ся Волжанін-Гільзе.

Нема сумнїву, що Москалї понавозили богато своїх книжок і образів, щоби показати своє богацтво і блеском сього богацтва приєднати слабодухів для своєї „культури". Та не все і не кождого манить блеск богацтва. Є між людьми й такі, що волять убоге, але своє рідне, нїж чуже, величаве. „Чужий кожух не загріє" — так не заманить нас і московська культура, — дїдами крадене добро від Українцїв. Бо початок російській культурі дали київські українські вчені.

Курси російської мови.

В містї Самборі отворив член державної думи Чіхачев перші курси російської мови для учителїв і учительок з Галичини. На курс принято 58 учасників, які мали відповідне підготованє. По переведеню вступних іспитів, відправлено в міській церкві богослуженє, на якім явили ся представники духовних і сьвітських властий, почім відспівано многолїтствіє російському цареви і його династії. Видко, українська й російська мова не все одно, коли її треба аж вчити. Але непоправні російські націоналїсти все будуть кричати, що то все одно, а царські посїпаки, які зовсїм не знають російської мови, будуть в своїй глупотї все твердити, що за одну годину можна навчити ся по російськи, хоч вони цїле своє житє вчать ся, але до смерти не „полапають" навіть засад російської мови.

Характеристичне є многолїтствіє цареви. В австрійській Галичинї було сотки курсів, але нїкому не приходило на гадку співати многая лїта пануючому, але в Росії се мусить бути, инакше посудили би о... неспосібність до науки.

СЕРЕД СНІЖНИХ ВЕРХІВ В КРАЇНІ ГУЦУЛІВ.

Зближаємо ся до нашої цїли. Два вічні стовпи границї угорської країни, гори Радни і великанські вигаслі вулькани Келємену, здалека поздоровляють мандрівника, який їде в гору чудовою штучною дорогою через провал Борґо. Тріюмфальна брама, з посохлими смерековими вінцями, яка лишила ся ще з минувшого року, виставлена в честь угорського автомобілевого клюбу, означає границю Буковини.

Буковина, сей мінятурний образ Австрії, мішанина усяких народів і мов, звязаних нїмецькою, австрійською адміністрацією, має тепер властиво три столицї. Урядова столиця, Чернівцї, находить ся тепер в районї воєннім, і тому центральні орґани власти не можуть там мати приміщеня. І тому находить ся теперішна „цивільна" столиця Буковини в Дорна Ватрі. Тут приняв нас красний намісник, ґр. Меран, незвичайно сердечно на авдієнції. Він подїляє долю і недолю своєї країни і дбає про ню з правдивою вітцївською печаливостию. Малий, але добірний штаб вибраних урядників підпирає його працю, працюючи з ним день і ніч.

До третої столицї Буковини, війскової столицї, веде нас утяжлива зелїзнича дорога. І тут пізнаємо головного команданта Буковини, полковника Фіпера, який потрафив зі жмінкою жандармів і ляндштурму боронити успішно країну перед ворогом, та здобути назад обсаджені Москалями Чернівцї. Переходячи з тої малої підїздової боротьби, командант Буковини, діставши в руки трохи більші сили, перейшов до операцій на більшу скалю, які рівнож принесли гарні успіхи.

Се є росла, війскова стать — отсей оборонець Буковини — з блискучими очима і сьмілим поглядом, пригадуючим наполеонських маршалків. Спосіб, в який він видає свої прикази, як він через телефон кермує битвами, як він в найтруднїйшім положеню миттю потрафить зорентувати ся, вказує на його високий талант вожда. Та сейчас в слїдуючій хвилинї він замінює ся в ученого. Він говорить про ґеоґрафію Буковини — область, про яку потрафить блискучо в науковий спосіб говорити. Докладна знакомість країни і його люду (полковник Фішер говорить плавно усїми краєвими мовами) безперечно в значній мірі причинили ся до його великих успіхів.

Серед малого штабу команданта Буковини особливо впадає в очи молоденький оберляйтнант Ежек та др. Райс, який президіяльну канцелярію добровільно проміняв на воєнне ремесло, та начальник українських добровольцїв, Богун, правдивий тип Запорожця, обізнаний з усїми воєнними хитрощами і підступами. І в його товаристві ми виїхали слїдуючого дня у покриті снїгом верхи Гуцулів.

Уже коло Бродіни ми зустріли перші „червоні шаравари". Бо Гуцули в зимі носять червоні, вовняні шаравари, які попри короткий, вишиваний кожушок і брунатну опанчу виглядають незвичайно мальовничо. В сей спосіб усе мужеське населенє краю є внаслїдок сего народного строю майже умундуроване. І сї „червоні чорти" стали для московського наїздника не меньше небезпечні, як і „червоні чорти" з сусїдної Угорщини. Радісно поздоровляють вони свого посла до парляменту. Їх перше питанє заєдно звучить про се, як має ся наш цїсар. Для дїточого почуваня сего люду природи цїсар є батьком усїх. Зі зворушаючою печаливостю вони випитують ся про нього. І коли почули, що він є здоров і доброї гадки, та удїлив своїм Гуцулам привілей, як охотникам, взяти оруже в руки і боронити своїх гір, то треба було бачити сю бурю одушевленя і вдячности, яка розяснила їх журбами поорані лиця. Жінки плачуть зі зворушеня і благословлять цїсаря найщестливійшими словами.

Отся сцена живо привела менї на память инший образець з краю Гуцулів, зараз з перших днїв мобілїзації.

Власне прийшов перший мобілїзаційний приказ і я пійшов до місточка, де я через лїто мешкав, щоб приготовити ся до подорожі. На дорозї дїгнав я стареньку матусю, яка гірко плакала. По звичайнім повитаню питаю її, що такого стало ся. „Чи одинака взяли до війска?" — „Нї", відповіла. „Мій є уже за старий, мої сини так само, мої внуки за молоді, то хтож тепер оборонить нашого цїсарика? Я знаю, що то старість, а цїсар є ще старший від мене. І усе він стратив: сина, жінку, а тепер отсї... замордували його наслїдника, а вороженьки їдуть на него зі всїх сторін. Ой-ой-ой-ой-ой"... І годї було потїшити матусю, мимо того, що я їй толкував, що мілїони є таких, котрі підуть бити ся з ворогами. „Се все самі чужі люди. Чому не прийде наш цїсаронько поміж нас, він тут був би цїлком безпечний від усїх ворогів..."

Але вертаймо до нашої подорожі.

Слїдуючого дня було велике віче в С. В ночи упав гарний снїг. Білі верхи, обрамовані темними сосновими лїсами, глядїли в долину, де деревляні, дрібні хатини Гуцулів тулили ся до стромих спадів гір.

Кількатисячна товпа зібрала ся довкола чотирокутника, утвореного з щойно зголосивших ся добровольцїв до Січових Стрільцїв. В серединї, на скрипучому снїгу стоїть сьвяточно пристроєний вівтар. Синьо-жовті, українські і жовто-чорні, австрійські прапори маяли з подувом вітру.

Почала ся полева Служба Божа. Мельодійні співи нашої церковної відправи лягали на душу якоюсь тихою задумою. Кількатисячна товпа лежить на колїнах і тихо шепоче молитви, благаючи у Господа побіди для нашого оружа...

А тепер починає ся віче. Простими але переконуючими словами малює посол положенє на тереня боротьби, а в особенности тиранство Москалїв, які послїдну жмінку нашого люду, на нашій земли, де той люд мав ще спромогу розвивати ся, хочуть тепер здавити. По кождім уступі промови бесїдника наступає громогласне признанє. Запал блищить у очах усїх, з кождою хвилиною кріпшає і наконець вибухає грімкими окликами одушевленя, коли другий бесїдник звістив, що за спеціяльним дозволом цїсаря Гуцули дістануть оруже і ним будуть могли боронити своїх гір перед лютим ворогом.

Громовий оклик в честь найвисшого вожда тисячним гомоном відбив ся горами і лїсами. А потім залунали торжественні звуки народного гимну: „Ще не вмерла Україна".

І серед того сьвяточного настрою складають присягу... Видно по кождім Січовім Стрільцю, що він слова присяги повторює з невисказаним запалом. Сеж є улюблений батько, що їх кличе. Сеж рідні гори хоче забрати їм лютий ворог і кождий обіцює боронити їх до послїдної каплї крови...

А потім товпа розступає ся. Але не розходить ся. Являє ся депутація старих Гуцулів. Вони гірко жалують ся... Але чому? Лиш тому, що їх не принято до Січових Стрільцїв. „Нам сказали, що ми за старі, але хоч я маю вже сімдесять, то і з двома молодшими дам собі раду..." А при сих словах старий Гуцул, перший богач на всї гори довкруги, показує свій здоровенний пястук, наче довбню до валеня мурів. „А стріляти знаю неабияк. Я вбив вже тринайцять медведів, а Іван ось тут сімнайцять, а Василь ось вісїм". І доперва тодї успокоїла ся депутація, коли їм сказано, що правдоподібно цїсар, (бо инакше вони булиб нїколи не повірили) сими днями осібно пришле позволенє, щоб і старі ймили ся за кріси.

А таке саме повторювало ся кождого дня, в кождім слїдуючім місци. Усюди той самий запал, усюди зрозумінє, що найлютїйшим ворогом нашого люду є Москаль.

(Укр. Кор-блят).

Др. Степан Рудницький.

Осип Маковей.

РЕКРУТ.

Помер рекрут в непривітній столицї
Здалека від свого села,
Від матери, убогої вдовицї,
Від любки, що в селї жила.
Помер, не бачивши у нас коняня.
Нї слїзки жалю — туги, нї зітханя.

І вже його везуть на чорнім возї,
В могилу піп його веде,
Музика грає марші по дорозї,
Гурток свояків мовчки йде.
Лише не видно коло домовини
Нї матери, нї вірної дївчини...

Помер рекрут і труби грають смутно
Йому байдужному в трумнї.
Під віком жалісної гри не чутно,
Бо він лежить у вічнім снї.
Вже дзвонять дзвони при цвинтарній [брамі,
Витають гостя, що спочине в ямі.

А там в селї до сина пише мати —
Їй писар помогти прийшов:
„Мій сину наймилїйший, що чувати?
Чому не пишеш? чись здоров?
Кланяєсь Настя Василеви свому...
Чи ти прийдеш на Різдво до дому?...

СКІНЧИЛА СЯ ПЛАТНА СЛУЖБА.

Війна видвигнула і в Росії українське питанє на дневний порядок. Наслїдком занятя Галичини стало ся се питанє дуже важним. В російських часописях роїть ся тепер від статий і звісток про українську справу. Через пізнаванє Галичини мусять російські круги занізнати ся також з українським питанєм. В тім згляді виходять на яву великі несподіванки. Як звісно, Москалї зовсїм не зраджують доброго наміру пощадити український нарід, його права, його здобутки, бо в тій справі вони йдуть за вказівками російських націоналїстів і їх прислужників, галицьких москвофілів.

Послїдними часами даєть ся замітити нехіть військових російських властий до галицько-російських провідників і їх злочинної полїтики. Русофільським безличникам в родї ославленого Дудикевича, котрі ще до недавна були у великих ласках і з якими „сам" ґенерал-ґубернатор Бобрінський „облобизав ся" — тепер він їм показав двері.

Ось недавно „Львовскоє Военноє Слово", орґан штабу головного команданта, написало, що „**при орґанізації Галичини, коли ми хочемо осягнути свою цїль, треба зовсїм усунути від співдїланя таких домашних „русских" як Дудиневич і його компанія**". Ґазета називає їх зрадниками і самозванцями, котрі уважають себе побідниками і не можуть позбути ся моралї невільника.

Щож, „дурень зробив свою роботу, і може собі йти" — думають собі російські часописи. Коли ми ще не мали власти, то ми платили й шукали приятелїв; але тепер ми вже не потребуємо їх оплачувати, бо вони вже **мусять** служити, а коли не схочуть, то ми маємо тюрми й шибеницї.

І от не стане вже москвофілів в Галичинї. Мабуть сам Дудикевич роздумує над сим, як би то позбути ся наїздників з Галичини.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

Крогулець, 6. жовтня 1914.

Любий Швагре і Ти Сестро! Доношу Вам про наше житє в старім краю. Житє наше в великім смутку і в страху було і є до сего часу, бо не знати, як ще буде з нами. Дожили ми такого смутку, що порозскакували ся, як птиці по сьвіті, що одні про других мало знаємо. Ото, Сестро, наші мама і тато, як знаєш, слабі зі старости, а як дожили видіти, що діяло ся з військом, як переходило через наше село, і як наших людий забирали, то тепер ще гірше ослабли. Що тут в селї діяло ся! Боже, Боже! Не можу Тобі того всього описати. Насамперед прийшло тим воякам іти назад до війска, що були приїхали на жнива. Тоді ще мало плачу було, а потім як прийшла мобілїзація від рекрута аж до 42 літ, то годі описати. В суботу вечер приїхав жандарм. Вже ся не видко було. Зачали голосити по селї, щоби всї на другий день на 7-му годину були на стациї. Боже, яка тота ніч наша була! Крик в селї був, плач, що лише жило. В так великім зойку навіть худоба ричала, пси заводили і коні іржали. Не було такого чоловіка, ані жінки, щоби не плакали. На другий день в 7. годині на постерунку, як повиходили з цілого села, з кождої хати, як не один, то два, а діти за своїми татами, а мами за своїми синами, жінки за своїми мужами, то вже в той час, Боже, Боже; повстав крик і зойк бідних людий не до описаня. Понапаковували у вози як сїрників в пачку. Вмлівав народ з того плачу! Сумна нам та неділя була. Зараз по сїм смутку зачали іти Угри і наше війско, але мало їх поїхало просто до Росії. Їхали кінні і піхота наша і зачали ся там бити і незадовго мало їх втікало відтам, бо зістали побиті. Зачали втікати як війско так і цивільні і староста і фінанси і жандармерія, жиди фірами, всьо з міста і села також з Чабарівки і з Васильковець — як хто міг. І худобу гнали і фірами їхали і пішки йшли і плакали і бігли і не знали, де крити ся. І переходили через наше село всї. І з нашого села Крогульця також зачали утікати. А вже була 8. година вечер. До раня мало хто лишив ся. І я зібрала ся утікати тай дивлю ся: мама лежать, не годні, тато слабі, старі, в ночи не видять, а з того страху ще гірше захорували. Нема з ким утікати! І зачалам дуже плакати, що люди повтікали, а я не маю з ким. Ще московського війска не було, лише був жандарм і два вояки мали службу в селї і я їм давала вечеру. І той жандарм просив мене, щоби я не плакала і не втікала і я лишила ся з мамою і з татом. Жандарм з вояками посидів троха тай пійшли Який тут мали час ті, що лишили ся, Боже, Боже, не до описаня Вам. Зараз зачало знов іти наше війско до Росії, вже більша сила і там били ся цілий тиждень, то ми ані не спали, лише ходили і плакали, бо такий був страх. Як зачали стріляти — страшно і сумно було. Дивимо ся: Гусятин горить, в Васильківцях на стациї горить, в Нижбірку спирти горять, що козаки позапалювали. Боже, як нам на тое було дивити ся, страх великий! Зараз приїхав жандарм і фінанси (скарбові стражники) і зачали забирати тих людий з Комітету читальнї, як зрадників, щоби не були небезпечні для нашого війска. Забрали їх 14. То було на самого Спаса і вігнали їх до криміналу. І мій брат був пійшов до війни, але слабий на ноги і тому його супровітували і прийшов до дому. Зараз по Спасї в четвер вечер зачало знов наше війско утікати. Насамперед з канонами, цілу ніч і в пятницю до полудня. І чисто забрали ся: жандарми і фінанси, а люди, котрі лишили ся, то вже не втікали, іно стояли і туманїли і плакали. Другі ями копали і ховали ся до льохів, ховали, що хто міг, і я була також подавала до сусіди, до льоху, де що-м могла поносила і той льох закидалам землею і прикрилам дерньом, що знаку не було. І зараз по полудню о 4-тій годині приїхали козаки. Боже, Боже! Люди зараз до ямів і льохів з дітьми, а один вояк з нашого села, резервіст, іменем Іван Замосьний, а другий з Васильковець, ще були в селї і Замосьний засів в городі Івана Фурчана і мав намір убити коменданта російського і стрілив, але не поцілив старшого, лише убив коня під козаком. Кінь пійшов пару кроків і впав до рова коло Івана Базильового і зараз козаки поскакали, а Замосьний утік. Вони обсїли хату і хотіли запалити хату, але як зачали жінки просити з дітьми, що вони нічого не винні і нічого не виділи, то не палили, а лише поспитали, куди наше війско пійшло і по всім селї перешукали по льохах, по ямах, найменьший кутик. З льохів наших людий повиганяли, бо гадали, що там наше війско є поховане і кождого питали: „Скажіть, де ваші вояки, бо будемо вас зараз стріляти і палити". І не робили нічого селови, лише їх наїхало в село так богато, що перейти через дорогу годі було. А в нас то повне було подвірє і город і два старших було і поприходили до хати і кажуть мені робити чай. А я дуже бояла ся і зачалам плакати. І той чай роблю і сьвіта не виджу. З тої боязни і з того плачу зараз була бим під землю пійшла, щобим була того смутку не виділа. Зробила я чай і спражила молока і даю на стіл і плачу, що серце мені пукає. А їх повна хата і зачали мене просити, щоби я не плакала. Кажуть: „Не бійте ся, бо ви вже наші, а ми ваші, вам буде добре в нас, все харашо". Так говорили тоті старші російські; добрі були люди, збитків не робили ніяких. А в суботу рано, скоро лише розвиднїло ся, відїхали і зараз зачала іти піхота. Але не так ішли як наші просто, але ішли як ціла дорога, так городи і поле — повно їх скрізь було, навіть в садах. Овочі пообривали і так живенько, як мотилї, летіли, не годен ся надивити. Ішли, співали і грали на гармонію і гуляли. А в суботу на вечер зайшли до Чорткова і там в Чортковi били ся цілу ніч. В неділю рано відбили Чортків, а наші вояки втікли далї. Тогди пійшли козаки до криміналу і випустили наших бідних невільників до дому, бо вони ще сиділи в Чорткові і казали, що як би були один день, то би були їх забрали до Лїнцу. Та казали, що їх був би ніхто не видів більше. А козаки від суботи то ішли без перестанку як день і ніч аж до середи. А на останку їхали фіри з футражом і амуніцією, аж земля трясла ся, аж до понеділка. В понеділок приїхав рано полковник Стасов. Ночував в нас, в другій хаті і аж у вівторок вечір відїхав. І є чутка, що вже нашу Галичину займили і урядують тепер всюда жандарми російські. На тих касарнях, де наші поперед були, в Копичинцях, є староста, що мав бути в Гусятині, а в Гусятині нема де, бо погоріло і нема де сидїти. Наше війско, як втікало, то наша сестра, що за кондуктором і всї колєйові і вона з дїтьми і пакунками поїхали аж до Станїславова і була там з своїм мужом дві неділї. Як вже перестало іти російське війско, тогди вони наймили фіру, дали 40 ринських і приїхали до Крогульця; сидять в своїй хатї. А другої нашої сестри Марії зять був в огни; був ранений. Бо як пійшло наше війско з Гусятина до Росії, то нашої сестри Василеви казав старший: „Козак! Вилїзь на церкву і диви ся, як буде іти російське війско!" І він вилїз на церкву, а російський ксьондз стрілив до него і ранив його і не знаєм, де його поділи, та чи він ще жиє. Я тобі, Швагре, післала лист. Чи дістав регістрований, щоби їхав до дому? Бо у нас говорять, що вас на шифі половили і вас богато ся потопило, а других забрали в полон, а третих забрали до криміналу. Отож я Тя, Сестро, прошу, як дістанеш той лист, то абись менї зараз відписала, бо я везу той лист до Росії і той почмайстер завше каже, що хто надає лист до Канади, то аби приїхав аж за 8 недїль. То я надаю і абим дармо не їхала до Росії, бо не знати, чи ми ся вже більше видїти будемо і не знати, коли конець буде війнї. І ще вертаю ся, бо забуваю Тобі всьо описати. Як козаки переходили через Копичинцї, то запалили один ряд домів жидівських і вигоріла ціла перія, лише два лишило ся; а той, що забив коня під козаком, то залїз в солому Івана Старенького, а козаків там було повно: ночували і спали там на тій соломі, а він тихо лежав, і аж рано вилїз, як козаки поїхали і пійшов до Борони Івана і перебрав ся по цивільному і так ходив по селї. А того з Василькова то злапали козаки і взяли. Василь Хомета появив ся дома від нашого війска і другий хлопець Анни Микитишиної також втік від нашого війска і є в дома. Кінчу писанє. Сумні мої днї, а доки, то не знаю. Боже мій, Боже! Здоровлю Вас, Швагре і Тебе Сестро і цілую сердечно. — Ваша Сестра Меляния Пар.

НОВИНКИ.

ГРЕЦЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ВІКАРІЙ ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ І ПЕРЕМИСЬКОЇ ЕПАРХІЇ В ГАЛИЧИНІ.

З Відня доносять, що при кінци січня с. р. папа римський іменував о. Платона Петра Філяса, ігумена оо. Василіян, котрий тепер пробуває у Відни, — епископським генеральним вікарієм для справ усїх католиків руського обряду у львівській і перемиській дієцезиї в Галичинї.

СМЕРТЬ ВИЗНАЧНОГО УКРАЇНЦЯ.

У Києві помер **Богдан Ярошевський**, що належав до групи Українців римо-католицького віроісповіданя, яка в кількох останних роках проявила себе досить живою діяльностю з метою привести спольщену українську шляхту до народности, покиненої колись батьками. Працював у київській „Раді", де давав цінні статї особливо на тему польсько-українських відносин. Належав до редакційного комітету журнала „Пшеґльонд Крайови", який видавала в 1907 р. в Києві згадана ґрупа, щоби приєднати спольщених Українців для своєї ідеї. Одначе важка грудна недуга оставляла щораз менше сил до праці. Останних пару лїт проживав Ярошевський у Закопанім, майже не встаючи з постелї. В дорозї з Закопаного до Києва вступив до Львова якраз підчас ювилейного здвигу „Соколів" і „Січий". Був уже дуже слабий; говорив про плян поїхати лїчити ся на Кавказ. Та видно вже не довело ся. Помер в четвертій десятцї лїт. Оставив дружину й донечку, яку виховував в українськім дівочім лїцею в Перемишли.

В. й. п.

СМЕРТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПОСЛІВ.

В місцевости Карвін на Шлеську помер з кінцем минулого місяця польський соціяльно-демократичний парляментарний посол з III. виборчого округа міста Львова, **Йосиф Гудец**. Небіщик був директором львівської каси хорих і радним міста Львова. У відношеню до Українців ставав він нераз по сторонї польських націоналїстів, головно яко член львівської міської ради.

З початком біжучого місяця помер у Відни **гр. Станїслав Стадніцький**, соймовий посол з мостиського повіта, член палати панів. В 1908 роцї, при соймових виборах перепав проти Українця Захара Скварка, але при послідних виборах здобув назад сей мандат. Належав до найзавзятійших ворогів українського народу, з чим не крив ся ніколи. Ставив внесенє в соймі, щоби українських послів, котрі вели обструкцію, викинути зі салї.

НОВА КОНФІСКАТА ПОЕЗІЙ ШЕВЧЕНКА В РОСІЇ.

Польська ґазета „Курєр Варшавскі" (виходить у Варшаві, столици російської Польщі) доносить, що касаційний суд в Петроґрадї, столици Росії, заборонив розширюванє нового виданя поезій Тараса Шевченка і наказав сконфіскувати та знищити цілий наклад. У тім виданю поезій Шевченка були тільки такі поезії, які вже давнійше нераз друковано в Росії, а прихід з розпродажи був призначений на сироти і вдови по жовнїрах на російській Українї.

До чого то вже доходить божевільна ненависть царського уряду до всего, що українське.

УКРАЇНСЬКИЙ ГЕРОЙ.

Ми вже доносили свого часу про геройський вчинок цуґсфірера з 58. реґ. піхоти, Дмитра Мельника, котрий уратував хоругов свого полку. Тепер знова визначив ся Мельник нападом на ворожий віддїл машинових ґверів. Смертоносна машина засипувала його віддїл градом куль так, що сьому віддїлови грозила цілковита заглада. Всї думали, що все пропаще, лише Мельник не стратив притомности ума. Він скочив на машиновий ґвер, вхопив за замок і перешкодив дальшому стріляню. Сим несподіваним нападом так перестрашили ся Москалї, що не знали, що робити, а тимчасом Мельник знищив замок і попсував ґвер. За Мельником скочив цілий його віддїл і обезсилив Москалів. Сам Мельник вдарив російського полковника попід коліна і взяв його до неволї. За сей подвиг дістав золоту медаль.

В РОСІЇ НЕ БУДЕ ВОЛІ, ДОКИ ЦАРЯ НЕ ПОБЄМО.

Так думають самі російські салдати. Вони пійшли тепер на війну, щоби бити ворога, а коли би їм вдало ся побити ворога, то тоді треба буде побити царя — бо инакше в Росії не буде волї. Недавно взяли Січові Стрільцї в полон одного Москаля аж з астраханської ґубернії. Коли Стрільцї йшли до бою, полонений Москаль пійшов і собі з ними. Коли йому звертали увагу, що він Москаль, отже, йому не личить проти своєї вітчини бороти ся, то салдат відповів: „Ми маємо воювати з ворогами, а потім маємо побити царя. З ворогами я вже воював, а тепер ще мушу воювати з царем, бо инакше в Росії не буде волї".

ПЛАТНІ АРТИСТІВ МЕТРОПОЛИТАН ОПЕРИ В НЮ ЙОРКУ.

Директор Метрополитан Опери в Ню Йорку, Ґатті Касацца хоче тепер знизити платню перворядних артистів і артисток, які занятї в сїй опері. На найблизший оперовий час поробив вже Ґатті Касацца контракти зі всїми найбільшими артистами, лише Адам Дідур не підписав ще контракту. Через зниженя платнї заощадила Метрополитан Опера около 100,000 долярів за цілий сезон. Дотеперішна платня артистів і артисток є така:

	Платня за один виступ	Число заєвлених виступів в сезонї
п. Карузо	$2500	50
п-на Фаррар	1300	50
п-нї Дестін	1200	40
„ Ґадска	1000	30
„ Курт	1000	30
„ Гемпель	1000	30
п-на Борі	800	35
п-нї Альда	600	20
„ Шуман	300	30
„ Маценавер	500	30
„ Обер	500	30
„ Гомер	500	—
„ Раппольд	400	15
„ Дукене	200	20
п. Вайтгіл	400	10
„ Мартінеллї	900	40
„ Урлюс	750	25
„ Сембах	600	25
„ Мартін	600	12
„ Ботта	500	30
„ Берґер	500	12
„ Райс	400	30
„ Амато	700	50
„ Скотті	400	35
„ Джіллі	400	35
„ Вайл	400	30
„ Ґоріц	300	35
„ Бравн	400	30
„ Дідур	400	30
„ Ротір	300	30
„ де Сеґуроля	200	35

Оперовий сезон в Метрополитан Опері триває пів року, отже на другий піврік можуть артисти виїзджати до Европи та до инших частий сьвіта, де також виступають в операх за окремою винаґородою.

ДО ВІДОМА ІНТЕРЕСОВАНИМ.

Щоби не відповідати кождому з окрема на численні запити в справі просьвітних книжочок за місяць січень 1915 р., даю отсим до загального відома, що просьвітні книжочки за січень 1915 р. доси єще не вислані.

Причина того опізненя ся, що друкарня „Свободи", маючи богато роботи з причини реорґанізації У. Н. Союза, не могла висше згаданих книжочок виготовити на свій час.

Просьвітні книжочки за січень а й за лютий готовлять ся, а вишле ся їх членам У. Н. Союза а й передплатникам з кінцем сего місяця.

Дальше подає ся до загальної відомости, що канцелярія Пр. Комісії У. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж. з днем 1-го марта 1915 р. буде отворена для сторін тільки від години 11-ої до 12-ої рано, кождого дня кромі неділь і сьвят гр. кат. та державних.

Хто мав би які справи до Просьв. Комісії, а не міг би в назначенім висше часї справи особисто залагодити, так нехай відносить ся письменно до Пр. Комісії на адресу:

Dmytro Andreyko,
Box 234 Jersey City, N. J.
або
„PROSVITA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

За адміністрацію
Пр. Комісії У. Н. С.
Дмитро Андрейко.

КНИЖКА ДО МАСОВОГО ШИРЕНЯ.

На днях появила ся брошура д-ра Семена Демидчука під наголовком: **„Не скує душі живої"**. В брошурі обговорюєть ся наші національно політичні стремлїня підчас теперішної війни. Написана популярно й приступно, тому надаєть ся до читаня для найширших верств нашої суспільности. Ціна брошури є дуже низка, бо лише 15 центів, а на почтову пересилку треба додати 2 центи. Оплату можна висилати почтовими марками. Весь дохід призначений на Фонд визволеня України. Брошура вийшла накладом „Бюра Делеґації Головної Української Ради" з Відня при 83 Grand Str., Jersey City, N. J. і там можна її набути. Хто бере в розпродаж понад 100 примірників, дістає відповідний рабат.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

Русини-Українці з Вілксбері, Па., і околиці!

В НЕДІЛЮ ДНЯ 28. ЛЮТОГО С. Р. о год. 3. попол. в „Колумбус Гол" 9. Норт Мейн стр. недалеко Поблик Сквер, відбуде ся

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ.

Наспів час, який рішає, чи нам Русинам-Українцям жити і жити на волї, чи сидїти і гинути в ярмі та неволї. Про нашу судьбу ніхто инший, лиш ми самі рішити маємо. Гріх непростимий має сей, хто під нинїшну так важну і рішаючу пору, сидить обоятно заложивши безчинно руки, або партіями розбиває народну єдність. Сей не брат нам а ворог лютий! Протожто всі Ви, Братя Русини, без ріжниці чи з Галичини, Угорщини чи Буковини, в кого лиш єще троха тліє іскра любови до свого народу руського і своєї землиці руської, в кого лиш плине кров руська та бє в грудях серце руське, най спішить до нас на Велике Всенародне Віче!

21-22-23 **КОМІТЕТ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую **ВАСИЛЯ НИКОЛУ СИТКА**, родом з Крехова, пов. Жовква, Гал. За подане його адреси дам нагороду, або нехай він сам зголосить ся до: John Fediuk, Carlisle, W. Va. 20—22

ПОШУКУЮ ОСІБ, котрі щойно приїхали з Галичини і котрі моглиби подати близшу вістку о теперішнім побуті учительки з Задеревача, пов. долинський, Анни з Кохалевичів, Николинової, коротше Анни Николинової. Відповідна нагорода за скору і докладну інформацію. Радо хотів бим ввійти в переписку з людьми, котрі щойно приїхали з Вязови, пов. Жовква або Сокаль. Адреса: J. M., Box 25, Warrington, Fla. 21—26

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. країової оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

—o—

(Дальше).

Леєкевич, 36 л. (3 марш-комп.)
Ленко Дамян, 45 п.
Ленишин Стефан, 9 п.
Лерман Захар, 9 п.
Лесюк Пиляп, 9 п.
Лесів Григорій, 9 п.
Лещинський Йосиф, 9 п.
Лещинський Петро, 9 п.
Летус Федор, 9 п.
Левків Олекса, 9 п.
Левкович Дмитро, 9 п.
Литвинець, 9 п.
Логуш Никола, 24 п.
Логанович Григорій, 9 п.
Лоєк Михайло, 9 п.
Локатир Стефан, 9 п.
Лозинський, 36 л. (3 марш-комп.)
Лозинський Антін, 9 п.
Лубенька Іван, 9 п.
Лубінський Михайло, 9 п.
Лупів Йосиф, 9 п.
Лучак Олекса, 9 п.
Лудера Никола, 58 п.
Лилів Василь, 9 п.
Лис Максим, 9 п.
Лисаковський Володимир, 9 п.
Лисечко Семен, 9 п.
Лисканюк Іван, 24 п.
Литвин Йосиф, 9 п.
Литвинишин Никола, 9 п.
Ливей, 9 п. (9 комп.)
Мацьків Іван, 9 п.
Мацьків Луць, 9 п.
Мацьків Никола, 9 п.
Маєвський Іван, 9 п.
Мак Григорій, 95 п.
Макара Михайло, 9 п.
Макосин Теодор, 9 п.
Макота Іван, 9 п.
Маковський Евген, 1 г. гір.
Максимчук Теодор, 95 п.
Максимів Василь, 9 п. (1 комп.)
Максимів Василь, 9 п. (16 комп.)
Максимів Матвій, 9 п.
Малейнюк, 9 п. (9 комп.)
Маліборський Теодор, 9 п.
Манюк Василь, 9 п.
Марчук Олекса, 9 п.
Марецький Дмитро, 9 п.
Маринюк Григорій, 9 п.
Марисей Олекса, 9 п.
Марко Дмитро, 36 л.
Марушкович Василь, 9 п.
Мартинець Франко (вахтм. жанд.), 9 п.
Мартинів Петро, 9 п.
Маруха, 36 л. (3 марш-комп.)
Марущишин Дмитро, 9 п.
Марущак Андрій, 24 п.
Мастило Михайло, 9 п.
Матіїшин Василь, 9 п.
Матіїв Василь, 2 п.
Матішак Лев, 9 п.
Матрафайло Олекса, 9 п.
Матушик Іван, 9 п.
Матисякович Іван, 9 п.
Мазур Іван, 9 п.
Мазур Валентин, 10 г. т.
Медец Броніслав, 9 п.
Медейчук Франко, 9 п.
Медведик, 9 п. (12 комп.)
Мегера Василь, 36 л.
Мелень Василь, 9 п.
Мельничик Михайло, 9 п.
Мельничин Михайло, 9 п.
Мельник Антін, 9 п.
Мельник Василь (капраль), 9 п. (9. комп.)
Мельник Василь (ґефрайт.), 9 п. (12 комп.)
Мельник Василь (резерв.), 9 п. (з Перегінська, пов. Долина)
Мельник Василь, 9 п. (15 комп.)
Мельник Федор, 9 п.
Мельник Гнат, 9 п.
Мельник Іван, 9 п.
Мельник Теодор, 9 п.
Мирдух Іван, 9 п.
Миськів Федор, 36 л.
Миґа Андрій, 9 п.
Михайлович Теодор, 9 п.
Михайлюк Василь, 9 п.
Михалків Іван, 9 п.
Модрів Михайло, 9 п.
Молошій Василь, 9 п.
Морис Матвій, 9 п.
Москаль Евстахій, 9 п.
Моздір Йосиф, 9 п.
Мурон Павло, 45 п.
Мушинець Теодор, 9 п.
Михалик, 9 п. (9 комп.)
Микитин Василь, 9 п.
Миньо Юрко, 45 п.
Мисюк Теодор, 9 п.
Мисик Іван, 9 п.
Надівський Семен, 9 п.
Нагірняк Григорій, 9 п.
Найда Антін, 9 п.
Насінник Никола, 9 п.
Недільський Михайло, 9 п.
Немировський Станислав, 9 п.
Нежаловський Тимко, 9 п.
Новалковський Стефан, 36 л.
Новицький Іван, 9 п.
Нищий Василь, 9 п.
Огроднік Теодор, 36 л.
Олексин Юрко, 36 л.
Олексин Михайло, 9 п.
Олексишин Стефан, 9 п.
Олевич Кароль, 9 п.
Ольшанецький Теодор, 9 п.
Ольшанецький Іван, 9 п.
Омецінський Михайло, 9 п.
Ониськів Андрій, 9 п.
Ониськів Василь, 9 п.
Ониськів Іван, 9 п.
Ониськів Іван, 36 л.
Ониськів Олекса, 9 п.
Онуляк Ернест, 95 п.
Оріховський Франко, 9 п.
Осадчук Іван, 9 п.
Осталінський Казимир, 9 п.
Пахолчишин, 9 п. (12 комп.)
Паливода Матвій, 9 п.
Панськів Іван, 9 п.
П...ків Михайло, 9 п. (8 комп.)
Паньків Михайло, 9 п. (11 комп.)
Паньків Петро, 9 п.
Панич Теодор, 9 п.
Папуга Василь, 9 п.
Пасічник Яків, 9 п.
Пашоса Михайло, 45 п.
Паук Василь, 9 п.
Павлик Юліян, 9 п.
Павлів Стефан, 9 п.
Павлів Іван, 9 п.
Павлюк Никола, 9 п.
Павлишин Стефан, 9 п.
Пазяк Федор, 9 п.
Перегінець Михайло, 9 п.
Перзуль Никола, 24 п.
Петраш Іван, 9 п.
Петриканин Павло, 9 п.
Петрина Ілько, 9 п.
Петушинський Василь, 9 п.
Піхотовський Василь, 9 п.
Піцюра Ілько, 9 п.
Піцко Матвій, 9 п.
Пежанський, 9 п.
Пежанський Василь, 9 п.
Пікуляк Петро, 9 п.
Пікуляк Йосиф, 9 п.
Пістоляк Дмитро, 9 п.
Пітулей Семен, 9 п.
Плошко Никола, 9 п.
Побук Олекса, 9 п.
Полян Евген, 9 п.
Половчук Олекса, 9 п.
Половчук Василь, 9 п.
Попович Дмитро, 9 п.
Попович Юрко, 9 п.
Попик Стефан, 9 п.
Посацький Михайло, 9 п.
Проців Михайло, 9 п.
Процьків Роман, 95 п.
Прокінчук Іван, 36 л.
Проконів Іван, 9 п.
Прокопович Василь, 9 п.
Проскурницький Омелян, 9 п.
Просиняк Петро, 9 п.
Принда Семен, 9 п.
Пристаюк Дмитро, 9 п.
Псюк Дмитро, 9 п.
Пукин Йосиф, 9 п.
Пуняк Никола, 9 п.
Пицко Никола, 9 п.
Пилипів Ілько, 9 п.
Раній Михайло, 9 п.
Ратай Гнат, 9 п.
Рігой Семен, 58 п.
Рогальський Франко, 95 п.
Рокитяк Олекса, 9 п.
Романюк Василь, 9 п.
Романків Роман, 9 п.
Романів Гавриїл, 9 п.
Романів Іван, 9 п. (8 комп.)
Романів Іван, 9 п. (10 комп.)
Романів Роман, 9 п.
Романовський Корнило, 9 п.
Романишин Петро, 45 п.
Розкот Франко, 9 п.
Рошко Василь, 9 п.
Розевич Василь, 9 п.
Розтановський Казимир, 95 п.
Розтановський Тадей, 95 п.
Розилевич Роман, 9 п.
Рудницький Іван, 9 п.
Рудий Василь, 36 л.
Руй Теодор, 9 п.
Руснак Евген, 24 п.
Рибіцький Урбан, 9 п.
Рибожак Василь, 9 п.
Риць Іван, 9 п.
Рипяк Олекса, 9 п.
Рипсей Никола, 9 п.
Рисей Никола, 9 п.
Садей Дмитро, 9 п.
Садовій Василь, 9 п.
Сагайдак Григорій, 9 п.
Сакрець Семен, 9 п.
Салезин Іван, 9 п.
Савчин Іван, 9 п.
Савчин Марко, 9 п.
Савків Андрій, 9 п.
Сцянковий Іван, 9 п.
Секета Юрко, 9 п.
Семенів Олекса, 9 п.
Семчишин, 9 п. (14 комп.)
Семенюк Михайло, 24 п.
Семенишин Василь, 9 п.
Семків Никола, 9 п.
Семкович Олекса, 9 п.
Сенчій Данило, 9 п.
Сеничак Василь, 9 п.
Сенів Никола, 9 п.
Сенка Стефан, 36 л.
Сенин Іван, 36 л.
Сенин Василь, 36 л.
Сенишин Михайло, 9 п.
Сербин Дмитро, 9 п.
Середнинський Андрій, 45 п.
Седліцький Кароль, 9 п.
Секиринський Никифор, 24 п.
Семірадзький Рудольф, 9 п.
Сколоздра Григорій, 9 п.
Скульський Іван, 9 п.
Скульський Йосиф, 9 п.
Скорейко Юрко, 24 п.
Скрипець Антін, 9 п.
Скрипка Теодор, 9 п.
Славик Володислав, 9 п.
Слободяник Іван, 9 п.
Смарнуцький Ілько, 9 п.
Смерека Йосиф, 9 п.
Смоляк Андрій, 45 п.
Смоляк Іван, 9 п.
Смолинський, 9 п. (12 комп.)
Смук Онуфер, 9 п.
Смиґельський Антін, 9 п.
Снігур Ілія, 36 л.
Солонка Василь, 9 п.
Сопель Іван, 9 п.
Сопків Пантелеймон, 9 п.
Сопотюк Іван, 36 л.
Сорока Йосиф, 9 п.
Соронович Михайло, 9 п.
Сосяк Дмитро, 9 п.
Сасінський Едмунд, 9 п.
Сподарик Гринько, 9 п.
Стасів Петро, 9 п.
Стасів Теодор, 9 п.
Стасишин Яків, 24 п.
Стасюк Захар, 9 п.
Стехнович Михайло, 9 п.
Стехний Макар, 9 п.
Стефанів Петро, 9 п.
Стельмах Іван, 9 п.
Стельмах Михайло, 9 п.
Стень Андрій, 9 п.
Стень Юліян, 9 п.
Стогрин Семен, 9 п.
Столяр Яким, 9 п.
Стредзенський Іван, 9 п.
Страмбецький Никола, 9 п.
Струк, 9 п.
Струтинський Кіндрат, 9 п.
Стрижак Данило, 9 п.
Стус Семен, 9 п.
Сукарник Іван, 9 п.
Сухий Василь, 9 п.
Сусабовський Кароль, 9 п.
Суслинець Матвій, 9 п.
Сверид Федьо, 9 п.
Свищук Теодор, 9 п.
Сидорчак Василь, 9 п.
Сидорчак Андрій, 9 п.
Сиротюк Никола, 9 п.
Сиротюк Петро, 9 п.
Сивулич Василь, 45 п.
Табака Василь, 9 п. (16 комп.)
Табака Василь, 9 п. (14 комп.)
Тагама Василь, 9 п.
Татарин Теодор, 9 п.
Татарин Василь, 95 п.
Телька Никола, 9 п.
Тесак Іван, 9 п.
Ткач Йосиф, 9 п.
Ткач Теодор, 9 п.
Ткачук Гнат, 9 п.
Ткачук Семен, 9 п.
Ткачук Гриць, 9 п.
Томіцький Петро, 9 п.
Томків Михайло, 9 п.
Трембецький Мих., 9 п. (13 комп.)
Трембецький Мих., 9 п. (16 комп.)
Тріщ Василь, 9 п.
Тунків Теодор, 9 п.
Туркевич Никола, 9 п.
Тихан Ілько, 9 п.
Тимчишин Іван, 9 п.
Тимків Василь, 9 п.
Тимків Іван, 9 п.
Тимків Павло, 9 п.
Тисяк Василь, 9 п.
Тишовницький Никола, 9 п.
Тиманчук Петро, 9 п.
Ухич Михайло, 9 п.
Уский Іван, 9 п.
Устійчук Михайло, 24 п.
Фединяк Марко, 9 п.
Федів Іван, 9 п.
Федоляк Онуфер, 9 п.
Федорів Іван, 9 п.
Федорів Гнат, 9 п.
Федорич Василь, 9 п.
Федорик Йосиф, 9 п.
Федонів Гринь, 9 п.
Филип Іван, 9 п.
Фіняк Дмитро, 9 п.
Фреліх Михайло, 9 п.
Френич Теодор, 9 п.
Фулявка Станислав, 95 п.
Хабер Іван, 9 п.
Халацький Петро, 9 п.
Халус Пилип, 9 п.
Халус Теодор, 9 п.
Хам Михайло, 9 п.
Хандон Іван, 9 п.
Харчин Григорій, 45 п.
Харів Теодор, 9 п.
Хитлащко Павло, 9 п.
Холощницький Никола, 9 п.
Хомин Никола, 9 п.
Хресюк Прокін, 9 п.
Хромий Данило, 9 п.
Цахнів Петро, 9 п.
Цар Василь, 9 п.
Цісовський Іван, 9 п.
Цюмрак Ілько, 9 п.
Цюпа Никола, 9 п. (11 комп.)
Цюпа Никола, 9 п.
Цюпак Михайло, 9 п.
Циб Теодор, 9 п.
Чаган Михайло, 9 п.
Чех Станислав, 45 п.
Черґавий Франко, 9 п.
Черканський Йосиф, 9 п.
Черник Іван, 9 п.
Чолганський Луца, 9 п.
Чолій Яків, 9 п.
Чолій Йосиф, 9 п.
Чолій Стефан, 9 п.
Чолій Теодор, 9 п.
Чопик Стефан, 9 п.
Чопиа Станислав, 9 п.
Чупрун Юрко, 24 п.
Шілінґ Петро, 9 п.
Шайновський Никола, 9 п.
Шебедяк Петро, 9 п.
Шекмар Олекса, 45 п.
Шеремета Ілько, 9 п.
Шевчук Кароль, 9 п.
Шевчук Стефан, 36 л.
Шлапак Никола, 9 п.
Шмід Стефан, 45 п.
Шоробура Стефан, 9 п.
Швець Василь, 9 п.
Швед Матвій, 9 п.
Шибильський Йосиф, 9 п.
Шикор Дмитро, 9 п.
Шимко Петро, 9 п.
Шимон Іван, 9 п.
Шиндак Теодор, 9 п.
Щербак Василь, 9 п.
Щербей Петро, 9 п.
Юрків Петро, 9 п.
Юрків, 9 п. (10 комп.)
Юрків Василь, 9 п.
Юропа Михайло, 9 п.
Юрів Матвій, 9 п.
Юзьків Іван, 9 п.
Яців Іван, 9 п.
Яцків, 9 п. (5 комп.)
Яцишин Стефан, 9 п. (1 комп.)
Яцишин Стефан, 9 п. (8 комп.)
Яцишин Стефан, 9 п. (14 комп.)
Якимець Дмитро, 9 п.
Яксінський Петро, 9 п.
Ямнець Дмитро, 9 п.
Янів Іван, 9 п.
Явдик Петро, 9 п.
Яворський Іван, 9 п.

ПОЛОНЕНІ:

Бориnець Данило, 9 п.
Бориславський Йосиф, 9 п.
Василик Михайло, 9 п.
Гнида Никола, 9 п.
Ґарбач Франко, 9 п.
Грудніцький Василь, 9 п.
Дух Іван, 9 п.
Дандзан Іван, 9 п.
Карв Кароль, 9 п.
Коцай Василь, 9 п.
Копаль Йосиф (полк не поданий), находить ся у шпитали в Скоплю (Сербія)
Кивала Рудольф, 9 п.
Залецький Йосиф, 9 п.
Маркевич Юрко, 9 п.
Матулян, 9 п. (15 комп.)
Палянюк Гнат, 24 п.
Пиріг Кость, 9 п.
Савчук Лев, 9 п.
Соболяк Людвик Фльоріян, 22 п. (в Нішу, Сербія)
Стефанишин, 9 п. (1 комп.)

Листа утрат ч. 81
видана 18. грудня 1914.

УБИТІ:

Веруга Михайло, 45 а. л. (1. падолиста 1914)
Войтушинський Андрій, 45 п.
Блоб Андрій, 77 п.
Мельникович Никола, 45 а. л.
Малій Іван, 9 п.
Сєнявський Іван, 10 сап. (помер в шпитали)
Скульський Франко, 45 а. л. (1. падолиста 1914)
Пиндик Петро, 45 а. л.
Цап Павло, 10 сап. (помер у шпитали)

РАНЕНІ:

Андрушик Олекса, 45 а. л.
Багрій Дмитро, 10 сап.
Возняк Франко, 10 сап.
Глядач Петро, 45 а. л.
Ґушик Стефан, 10 сап.
Гузар Никола, 45 з. л.
Жолубак Стефан, 45 а. л.
Конечний Кирило, 80 п.
Коновальський Володислав, 3 сап.
Купинський Іван, 45 а. л.
Кушлик Гаврило, 10 сап.
Лагодський Михайло, 45 а. л.
Мартин Стефан, 45 а. л.
Мартинишин Іван, 45 а. л.
Мельнишин Михайло, 30 п.
Мендельовський Рудольф, 45 а. л.
Петрів Іван, 45 а. л.
Станко Никита, 45 а. л.
Фешин Михайло, 45 а. л.
Шитма Антін, 45 а. л.

Листа утрат ч. 82
видана 19. грудня 1914

УБИТІ:

Багрій Стефан, 77 п.
Бардзінський Йосиф, 18 л. (1—4 падолиста 1914)
Губик Іван, 10 г.
Зубрицький Панько, 77 п. (11. падолиста 1914)
Канай Никола, 10 г.
Корнасевич Михайло, 77 п. (29. вересня — 11. падолиста 1914)
Ковалик Йосиф, 77 п. (29. вересня — 11. падолиста 1914)
Крук Антін, 93 п. (24. жовт.)
Максимович Луць, 77 п. (29. вересня — 11. падолиста 1914)
Огроднік Андрій, 18 л. (1—4. падолиста 1914)
Сушкевич Михайло, 77 п.
Урбанович Іван, 77 п.
Федорчук Юрко, 93 п.
Фуревич Андрій, 77 п.
Цюрікович Роман, 10 г. (17 падолиста 1914)
Шушко Йосиф, 72 п. (в жовтни 1914)
Юзик Василь, 77 п. (29. вересня — 11. падолиста 1914)

(Дальше буде).